GAZETA DE TRANSILVANIA.

(CU PREANALTA VOIE.)

ANUL AL XII-LEA.

№ro. 21 ***Brashov, 11. Martie*** **1848.**

Дела Редакціе. Кърсъл пеащептат ал евепіміптелор політіче тълцind пе пеащептате пътърѣл дділор авопацї, пе въздръм deodatъ лінсіцї de ънтеїї 15 Npl. аї Газетеї. Дечї къ Март. дескідем преплтерадіе пе 10 лъпї къ 7 фіор. 20 кр. арґіпт. Щіріле пóстре вор фаче дънъ търіmea колóнелор пóстре, кът се пóте есепціа челор маї адевърате, сігъре шi інтересанте din тóте повелеле, ка dd. лекторї съ стеа тотdеаuна ґп фір пеґнтрерупт къ евепіміпtеле челе маї грандióсе.

ХРОНІКЪ СТРЪІНЪ.

Франца. Паріс. Din щіріле веніте къ вна din пощеле трекъте ґп о грътадъ амецітóре de кап шi din кът вор маї венї къ пощa пе карea o ащептъм скрiind ачестea, пот скóте шi ґп ачесте колóне тот че пóте інтереса маї мълт пе пъвлікъ ґнтрег.

Тоцї ґнтревъм: Оаре дóа репъвлікъ ва фі стътътóре? Dóъ прічіне о ар пътea адъче ґп перікъл ґнведерат, вна din афаръ, адекъ непріітірea шi песъферіреа din партea челорлалте статърі европене; ачеаста ґнсъ прекът въздрът шi ґп Np. тр. пе óръ че терце ґнсъфлъ гріжъ маї пацінъ, атът пентръ къ вне статърі о шi реквпоскъръ, алтеле декіараръ ґп терміні категорічі къ пъ се вор аместека ґп треві din пъзнтръ але повеї репъвліче, кът шi къ din партea попóрълор ґп Германіа шi ґп Італіа се аратъ сімпатії, свнт кондіції дакъ Франца ле ва да лор паче. Ґнсъ а дóа прічінъ ґнсъфлътóре de гріжъ ар фі, дакъ кътва ґп адънанца констітътівъ, карea песпе пацін се ва ґнтр'ені din тот статъл ґп Паріс, (кът се крede, песпе 1000 депътаці) с'ар форта песпе ащептаре о маіорітате монархікъ карea ар претinde неапърата реставрare a тронълві ґп персóна врednві мъдваріѣ ал фамілієі бърбоніче саѣ орлеаніче, орі шi ґп персóна алтві óре каре бърват, прекът се ґнтъмпласе лві Наполеон шi прекът о партідъ ла 1830 врea съ факъ пе Лафаіет реце. Ла астъ ґнтъмпларе пъ е нічі о ґндоіалъ къ ресвоіъл четъцean с'ар ґнчinde шi ар еші ґп флакърі котропітóре. De ачі есте къ Европа ґнтреагъ ащеаптъ къ ґнкордъчівне десківereа адънанцеї констітътіве. Ґнтр'ачеea тотъші мартърії революціеї dela 1830 шi ачелеї dela 1848 даѣ пъдеждea чea маї вънъ къ репъвліка, dънъ тóте семнеле къте се аратъ, ва авea віацъ статътóре; пентръ къ de шi гъверніъл еї de акът есте нъмаї провісорів, ръсъріт кът am зіче dintre арме шi революціе, de астъзі пе мъне, тотъші нътъróселе лві декрете прівітóре атът ла адміністрація інтерн а къпіталеї Паріс, кът шi ла статъл ґнтрег, се прііmеск къ о бъкъріе шi сатънере че пъне ла тіраре кіар шi пе дъшманіі ачестеї стръформътърі радікале. Че é дрепт, гъверніъл ґп челе din тъї треї зіле сітці песпесе гревтъці пъп съ ґнпаче маї въртос пе попоръл de жос, армат, съпцерат, гол шi флътъпd кът се афла; се паре ґнсъ къ патімеле, каре ґп декърсъл челор треї зіле апъкасеръ а рапе тóте барієреле кътпътълві, пъ се пътea астъмпъра ґнтр'ва сінгър мінът. Мъдваріі гъверніълві цінърѣ ґнтр'вна консіліѣ de 63 чеасърі; ґп ачел тімп Ламартін фъ сіліт а еші de чінчі орі ла попор спре ал domoлі шi ґнпъка. Ел ле зice ґнтре алтеле: „Четъцені! Воіторіі de ръѣ въ амъцеск пе вої а клеветі пе вніі вървацї карії ґші пъсеръ капъл, інima шi пептъл спре а въ da адевърата репъвлікъ, адекъ тóте дрептъріле, тóте інтереселе, тóте леціле ферічітóре de попор. Вої претіndeцї а вота ґп пътеле попорълві din Паріс о репъвлікъ абсолътъ, пе карea аѣ дрептъл de a o вота 35 міліóне de óменї. Акъта чereцї стеагъл рошъ ґп лок de тріколóре*). Четъцені! еѣ din партемї нічі одатъ пъ воіѣ пріімі стеагъл рошъ, шi воіѣ am da кънът пентръ че 'мi воіѣ пъне тóтъ пътереа патріотісмълві ґп контра лві. Стіndардъл тріколор четъцепілор! ґп тімпъл репъвлічеї (пънъ ла 1804) шi ал імперіълві (пънъ ла 1815) къ лівертатеа шi къ глоріа пóстръ ґнкъпцінръ тот пъмънтъл; стіndардъл рошъ ґнкъпцінръ нъмаї къмпъл лві Марс ґп Паріс, тъвъліт ґп ръзъріле de сънце a ле попорълві.“ — Ла кънвінте ка ачестеа попоръл аскълта къ маре сете, апоі вніі ръшінаці шi алцій лъкръторід се депърта; пънъ къторе треї Мартіе се редторсе ґп Паріс лініщеа дорітъ. Ґнтр'ачеea гъверніъл се сілеще ґп тот модъл a da пласелор мънчітóре de лъкръ; тот пе сеата ачестора din ліста чівілъ a есрцелві, карea пе лъпгъ кътева dominврі фссесе 12 міліóне франч пе анъ, рапсе ѣп міліон атът спре a ґмпърці ла чеї лініщі, кът спре a ле рескътпъра зълóпеле пасе пе сътвшóре dela 10 франчі ґп жос. De ачі ґнколо чеї богаці фъкърѣ колекції de кътева сътe мії франчі пе сеата рънціілор ґп революціе. Чеї ґнцелепці din тóте партіdеле фак адънърі фórте пътъróсе, ґп каре прin кънвінте патріотіче рекомъндѣ тътърор паче, вніре, егалітате. Гарда націопалъ карea пънъ ачі песте тóтъ Франца фъ-

*) Рошъ ера колóреа регілор векї аї Францеї; тот рошъ есте шi a енглезілор, ґар тріколóреле францезілор съпт вънът, рошъ, алъ.

cesc 2 miliône kapete, akstа se organizazъ mult mai puternicъ. Aceastъ gardъ, saŭ vorbind mai drept, toți bărbații binecimțitorі, deprinși a purta arme karii totodatъ aŭ a perde ceva, apărъ ши пъzeck liniștea publikъ kъ o akkuratецъ ши severitate minunatъ, nici un fir nu scapъ din okiі gardiștilor. Ei zik: patria e a nóstrъ, noi o vom ши пъzi ди лъuntru, saŭ ши ди afarъ de ar fi perikol. — Armata de linii, kareа ди Franца era 312 mii ди timp de pace, deokamdatъ se kam decompanisi, kъчi regimenteле nepirъ de bun voie de дитinsеръ arteле ди тъpa guvernului provisoriŭ; ea дисъ ди tot ceasul se póte redutreți spre a se face дифrikoшatъ ди tóte pъrțile. — Ce krede дисъ, kъ de ши zdrobitea Franцei ar avea mare gust a treche peste Rin, bărbații kъmpъtuluі vor ши refrъpa fără belikъ. D. Lamartini tokma akum e дисърчinat a kompune un manifest kътрe tóte statъrile Europei, al kъrui ideі fundamentale sunt: „Respektareа fiekъreі naționalitъți; Franца nu voiește съ kontopiaskъ saŭ съ amalgame pe alte naționi, дисъ kъ atът mai puțin voiește съ fie zdrobitъ. Pъstrareа pъcii, dakъ aceea nu va vătъma cinstea patriei, дисъ totodatъ ши respikata acekrare, kъmkъ Franца nu va sfери nici un felіs de vătъmare ori skъrtare de dreptъri. Pъcinica despъrțuire a propъșireі, дитemeiereа libertъții legiuite дu Franца va afla perdrea cele mai fervinți simpatii, cea mai vie aktoriцъ; Franца nu se va mestека дu treburile din lъuntru a le altor țări; dar ea дисъ nu va sfери nici un amestek strъin."

Жurnalele дитъrtușesk kuvintъle ministrului amerikan, solul statъrilor unite, kъ kare дu 28. Fevruarie se дudreptъ kътre guvernul provisoriŭ дu sala magistratului, deklarъnd, kъ din partea guvernului sъŭ nu póte съ nu fie rekunoskъtъ aceastъ republikъ. El дincepu asa: „Domnii mei! Ka reprezentant al statъrilor unite, дисърчinat kъ interesele ши dreptъrile turei mele ши ale kopchetъцenilor mei karii se afluъ ди Franца, ши ka unul, kare din pricina depъrtării, nu pociu asculta nóu instrukții, mъ folosesk de ъnsъși prilegiŭ дintre a adduce vъrіle mele, konvins fiind kъ guvernul meŭ va rekunóște de bun kurs la kare eŭ ți fak дincepъtul. N'am trebuinцъ съ fak pomenire, kъmkъ severnul konfederacieі ши a prietiniei ve de mult domnește дintre Franца ши statъrile unite, la noi ce afluъ дikъ ди deplinъ putere. Eŭ sunt prea дukredinцat, kъmkъ ди patria mea va resuna o strigare дofrikoшatъ noftitóre de ferichireа ши de glorіa Franцei sunt guvernul avestor ашezъminte, kare se vor konsfinți prin voia дintreguі nații. Toți amerikanii vor fi дisfleцiți de дmfokata nădejde, kъmkъ, mulцumitъ дugelepchiunei Franцei, aceste ашezъminte vor avea pentru cenul otenesk cele mai ferichite resultate, pentru kare ши nuzъ akum garantează cenerósa purtare a nuției kъ prilegiul evinemintelor din urmъ. Sunt guvernul snor acemenea ашezъminte ce kъkъръ statъrile unite dela Nordamerika de o дufloriре ши nuzъstare propъșitóre akum de 70 ani, kъ un guvernu de felіul acesta, ши dakъ Unireа nu se va mestека дu treburile din lъuntru ши дu alegerile turilor vechine, atunci va fi porochit a nedea дufloriпd aceastъ nație mare дu putereа ашezemintelor kare ți asekurează binefacerile libertъții publice ши ordinei social. Sferiцimъ domnilor, sъ дutrunim kuvintele de kare se folosi mareле ши ceneroslu Vaшington, pentruitorіul fundator al republicei nóstre, la un asemenea prilegiu, ши sъ дukeiu aceastъ adresъ adunъnd la vrъile mele ши aceea дmfokatъ dopinцъ: Dea cerul, ka aceste doъ republice sъ fie tot prietine nuzъ kund nor sta." — Domnul Araго respunse, kъmkъ mulдumi guvernului provisoriŭ aŭ priimit kъ bine kukurie, дisъ nu kъ surprindere simцemintele ministrului amerikan, kъmkъ Franца aŭ avut tot dreptul a asculta asemenea simțiri dela un aliat, de kare akum prin proximareа republicei se apropie ши mai tare. „Guvernul provisoriŭ," adaose el mai akolo, „ți mulцumește pentru vrъile ce ai fukut zikund, kъ Franца sъ fie mare ши ferichită. Ea ți repetește kъ kuldurъ kuvintele lui Vaшington ши are deplinъ дukredere, kъmkъ aceste kuvinte nu se vor murdări pe luntru o gól dopinцъ, ci ele se vor prefache ши дu aktivitate. D. Dupont (de l'Eure) anpoindsce de ministrul amerikan dul aukă ши'l strince de mъnъ zikund: „Iertaцimъ domnul meŭ, skъ trimъndъvъ mъna noastrъ sъ vъ adeverez kъmkъ noporul Franцoz strinde mъna noporului amerikan."

Пъnъ дu kut é de mare silinцa ce o pune guvernul provisoriŭ kътre a дmpachi tóte klasele noporului, se nede дutre altele ши din deceseле norочi ce se slobod дu tóte ramurile administrацieі.

Че e drept, дisъши noporul se pare дisъflecit de ceea ce a scos la kale, дu kut se дudeamnă unul de altul a puzi liniștea, ordinul ши libertatea cetъцeanъ. Tóte acestea ne daŭ nădejde, kъmkъ nația aceasta prin armonia tuturor fiilor sъi se va rădika la kulmea mъrirei sale, va avea un zilele cele mai frumóse de kare nuzъ akum nici sъ viseze un poetu. Religia astъzi é respektatъ, proprietatea se afluъ ди preцuire, persónele kare asudъ pentru naintarea ши дufloririea patriei, sunt mъrite de kътre toți; pentru konprinderea plasei mănchitóre дikъ se fak cele mai otenóse planurі, skurt, libertatea ши rundul sun pentru toți, dinvъțъmîntul ши frumuseaska isvire kъ kare se konpind astъzi tóte plaseле locuitorilor din Nariс sunt semne дuvedurate, kъ reformele ce se дutrodukъ, sunt dopinцa noporului, iar nu a kъtorva kapete private.

Dualta preocupe дikъ rekunoskъ republika de unul, ce se nede din cherkularul kare'l trimise arhiepiskopul dela Nariс kътre toți preoții din Franца, дu kare le ziche, kъ sъ se supunъ kъ tótъ legalitatea la norочile guvernului noporan ши sъ nuzu-

теzе стindарdѹл репѹблічеї пе тóте zidiріле реліціóсе. Пе лънгъ ачеаста тот пѹмітѹл архіепіскоп demъndѣ ка съ се факъ рѹгъчіѹнї пентрѹ чеї че аѹ мѹріт ѫп ачеастъ рескоалъ націоналъ; іар кѹвінтеле din рѹгъчіѹнеа пентрѹ морцї ѹnde се zіче: „ші пъzеще Dómne пе реце," се скімбаръ аша: „ші пъzеще Doamne пе попорѹл фрънческ."

Міністрѹл ѫнвъцътѹрелор пѹбліче ѫнкъ слобоzі ѹп черкѹларіѹ пе ла тоцї dіректорії ѹніверсітъцілор, ѫп каре ворбеще кѹ мѹлтъ кълdѹръ пентрѹ о маї бѹнъ органісаре а шкоалелор попоране. Ѫнвъцъторії аѹ съ пріімiаскъ пѹпѹмаї плъцї маї бѹне, чі ѫнкъ лі се ва deскіde ші о поаъ кърарe, ѫп кът съ поатъ наінта dѹпъ талентеле ші бѹна пѹртаре че вор фі авънd, пънъ ла челе маї палте dерегъторії але статѹлѹї. Ла шкоалеле портале каре се вор ръdіка din фѹndament, се ва пъzі кѹ осебітъ лѹаре аміnте, ка ѫнвъцътѹра пентрѹ попор съ фіе маї стръвътътоаре, ші пентрѹ економіе съ се deскіdъ песте тот локѹл катеdре.

Dела палаціѹл Тіѹлеріілор афлъм, къ пѹ маї одъіле прінчіпелѹї de Nемѹр ар фі фост deпръdате. О мѹлціме de бані се афлѣ ѫп ачест палаціѹ. Ѹп бърбат din попор каре dede песте ачеле monede, афлѣ кѹ кале а ле пѹне ѫнтр'о троакъ ші пе deасѹпра а ле копері кѹ о копертъ de катіфеа ѫп кът стръінѹл кѹцета къ é софъ, пе лънгъ ачеаста ел zъкѹ кѹлкат пе ачеа троакъ, пънъ кънd трекѹ фѹртѹна ші тесаѹрѹл се пѹсе ла лок сігѹр. Съмбътъ dѹпъ револѹціе се ѫнкъркаръ патрѹ тръсѹрї ші dѹminекъ алте doaъ кѹ аѹрѹл ші арціптѹл че се афлѣ аколо.

Dѹпъ Націонал пѹмърѹл челор морцї ѫп ачеастъ револѹціе пѹ трече песте 600.

Белціѹ. Бріѹсел, 2. Мартіе. Nічї ѹп стат пѹ авѹ прічінъ а се ѫнфіора аша таре de револѹціа din Паріс, ка токма Белціѹл атът пентрѹ къ реціеле Леопол d есте ціпереле лѹї Лѹdовік Філіп, кът ші пентрѹ стрѫнса вечінътате. De ачеea възѹръм, къ реціеле ѫndатъ ла 28. Февр. мерсе ѫп камера deпѹтаціілор, ѹnde спре міpареа тѹтѹрор deкіарѣ, кѹмкъ ел есте пре аплекат а пріімі ші а ѫмплінї орї каре черері а ле попорѹлѹї, ба токма а се ші абdіка de трон, dакъ патріа ва воі ачеаста; іар ѫнвоіndѹсе попорѹл а'ші апъра констітѹціа de кареа се бѹкѹръ dела 1831 (ші кареа респектіве есте ѹна din челе маї бѹне), реціеле ѫнкъ есте гата аші пѹне авереа ші сънціеле пе алтарїѹл патріеї. Ѫп ѹрма ачестеї deкіаръpї реціеле фѹ пріімiт кѹ ѹп віват ресѹпъторіѹ. — Ѫп камера сенатѹлѹї се чіті о скрісоаре а D. Ламартін, прін кареа гѹбернїѹл ші попорѹл Белціѹлѹї есте асігѹрат, къ Франца репѹблікапъ кѹм се фъкѹ пѹ ва ѫнчерка нічї ѹп фелїѹ de скімбаре ѫп репортѹріле кътре статѹріле вечіне. Сенатѹл dede креzемънт ачелеї скрісорї deкіаръnd тотоdатъ, къ нічї Белціѹл пѹ се ва аместека ѫнтрѹ німік ѫп требіле поѹеї репѹбліче. Кѹ тоате ачестеа белціенії ѫп спаіма din тъї вотаръ о поаъ контрібѹціе de 12,000,000 франчї, кареа се ва арѹнка асѹпра пропріетарілор de пъмънт, пентрѹ ка тотѹші армата съ'ші пóтъ лѹа пе тоатъ ѫнтъмпларea о пѹсъчіѹне респектабілъ.

Італіа. Поате фі къ пънъ скріем ачестеа пе вор вені щірї ші маї проаспете ші маї інтересанте din ачеастъ пенінсѹлъ. Deокамdатъ афлъм пѹмаї атъта, къ пъріпції іесѹіцї ѫп 16. Февр. фѹсеръ алѹнгацї ші есілацї din Каліарі, кареа есте къпітала Сарdініеї кѹ 30,000 локѹіторї; іар ѫп 29. Февр. попорѹл ѫнфѹріат се порні ші ѫп Ценѹа асѹпра віецілор кълѹгърї, ле спарсеръ тоате ферестріле палаціѹлѹї ші але бісерічеї лор ші ле стрігаръ съ еасъ din царъ; ле пръdаръ мънъстіреа ѫнтреагъ, фъръ ка остъшімеа кътъ ешісе съ поатъ ѫмпеdека ръѹл. Гѹбернаторѹл четъцїї ешіnd ѫп міжлокѹл попорѹлѹї ші ворбіndѹї кѹвінте dѹлчї, ѫл ѫмпъкѣ deокамdатъ; чі dѹпъ пѹціне чеасѹрї попорѹл се сокоті ші іар се репеzі асѹпра локѹінцеї іесѹіцілор, ѫп кът ачещіа фѹсеръ сіліцї а лѹа лѹмеа ѫп кап. Ѫп аdевър é кам de міраре, кѹм ѫп чел маї релеціос попор ал бісерічеї католіче апѹсане ѹра ѫп контра кълѹгърілор прінсе ръdъчінъ атът de афѹndъ, кът еї нікъірї пѹ маї сънт сѹферіцї. Попорѹл ѫп фѹріа са ѹітъ, къ ші кълѹгърії сънт ешіцї din сінѹл попорѹлѹї, пъскѹцї din мамe ка тоцї міренії ші къ чеї маї мѹлцї din еї пѹ поартъ нічї о вінъ къ с'аѹ фъкѹт кълѹгърї. Че е dрепт, пемърцінітеле авѹції гръмъdіте ла ѹпеле конвентѹрї кълѹгърещї ші неѫнчетатѹл ѫndемn de а тот аdѹна, рара істеціме de а ѫndѹплека пе фамілії марї, ка съ ласе мънъстірелор о парте din аверї, скъndълеще пе попор фоарте таре. —

Елвеціа. Есте кѹпоскѹт, къ ѹпѹл din кантоапеле Елвеціеї Naіенбѹрг, стъ сѹпт сѹверапітатеа реціелѹї Прѹсіеї. Ачел кантон ла 1. Март. фъкѹ о револѹціе маї ціпералъ, къчї пѹмаї dінтре мѹнцї веніръ 1400 оамені армацї, прін каре гѹбернїѹл фѹ сіліт а о лѹа ла фѹгъ, іар попорѹл пѹблікѣ ѹп маніфест прін каре аратъ, къ ел пѹ маї вреа а щі de реціеле Прѹсіеї, чі претіnde ѫнтрѹпаре некоndіціонатъ кѹ репѹбліка Елвеціеї. Гѹбернїѹл din Берн deокамdатъ пѹ се гръбі а пріімі ѫмбіереа пѹмітѹлѹї кантон; чі сънт семне къ ачеста ва ремънеа ѫнтрѹпат de тот кѹ Елвеціа, din каре ѫнсъ неапърат с'ар паще о фоарте серіоасъ ѫнкѹркътѹръ.

М. dѹкат Хесен. Dармштаdт 27. Февр. Dѹпъ че ші аічї гѹбернїѹл пріmі о сѹмъ de аdресе претінzътóре de dрептѹрї маї ѫнтінсе, прін о проклamаціе dede асеменеа некоndіціонатъ лібертате de тіпарїѹ ші алте dрептѹрї, пе каре попóръле кѹлтівате ле щіѹ прецѹі алътѹреа кѹ віаца, din контръ челе барбаре ші de ле аѹ, сѹфере а лі се кълка ѫп пічóре.

(М. m. газ.)

АВСТРІА.

Віена. Революціе! Ла 13. Мартіе Віена капіталa монархіеі австріаче фъ революцатъ пънъ ла кърцере de сънце; зъліцеле се ампларъ de остъшиме. Четатеа се локуіе ла кът пе пътеа лупра нічі еші німе; решедінца ампъръцеаскъ (Burg) фъ лупгесіцъ кь остъшиме. Мії de омені фъкъръ асалт асупра палацілві діетеі австріаче, карея токма ера адунатъ. Ла фрънтеа революціеі стаé доі стъденці. Дінтре четъцені фрънташіі лъръ парте ла асалтъл салеі. Пе зъліце се цінъ кавънтърі. Репресентація діетеі зънгърещі (карея пътаі ла газете ажунсесе ла Віена) се чіті луптре челе маі кътплите стріґърі de вакъріе. Діета ші четъценій Віенеі ла ачелеаші чеасърі трімісеръ депътації ла ампъратъл, прін каре черъръ конституціе, міністеріь респонсавіл, лібертате de тіпаріь ш. а. Мії de глóте алергаръ ла каса прінчіпелві Метерніх, унде прорупсеръ ла челе маі гróсе лукърътърі ші окърі асупра лві. Болеле тóте ера локуіете. Четъценій фъсеръ кіемаці ла арме. Ла решедінца ампъръцеаскъ дъсеръ ші тънърі. Се вede ласъ къ депътаціиле деокамдатъ пь фъсеръ аскълтате; пентръкъ попорвл маі спарсе одатъ ла сала діетеі, претінzънd трімітереа унеі пóі депътації. Революція цінъ пънъ пóптеа тързіь луптре вършаре de сънце. Се спune къ ші вь мъдъларіь ал фамілі і domnitóre с'ар фі ръ тратат. Меттерніх къ тот міністерівл съ къзъ ші къ ачеста се рестрънъ абсолвтісмвл спре чеа маі маре вакъріе а попорвлві ші спре мънтвінца касеі австріаче domnitóре. Маіест. Са ампър., дede атънчі лупдатъ попорълор монархіеі сале лібертате de тіпаріь, демънdъ іаръш а се дескіde артаментаріві Віенеі ші а се da арме ла тоці четъценії, къці лші вор лупкріпе пътеле ка апъръторі аі пъчіі ші лініщеі пе карея політіка лві Меттерніх о репезі ла атъта перікол. —

Пънъ ачі пе ажунг щіріле веніте кь іщеалъ прін ъртаре фóрте пе скърт, кь поща de алалтъіері. Се паре къ Віена ла 14. Мартіе анвкасе а се лініщі.

ВНГАРІА.

Пожон. Дела діетъ. Фаіма революціеі din Віена свърі ла вечінвл Пожон кь іщеала фълцервлві. Діета се адвнă ла ампdóь касъле. Жвпітеа лпкъ din 13. адвнатъ ла пътър фóрте лпсетнат афаръ пе промепадъ сънт черівл лівер фъкісе о демвстраре прея серіóсъ, de ші пь арматъ асупра тръґъпърії de репресентація проіектатъ ла 3. Март. ші лпкъ пелватъ ла десватере ла каса de свс. Акята каселе ампdóь луптре маніфестація челеі маі пецертвріте вакърії пентръ къдереа лві Меттерніх се лтвоіръ луптр'ан глас а трімите zіса репресентаціе ла Віена прін о депътаціе пътерóсъ кондвсъ de ла сві архіепіскопвл Стефан палатінвл. Шедінцеле се десъкъръ луптре віватурі сгомотóсе, дънъ че каса de жос вотă ші лівертатеа тіпаріві. Палатінвл тълцъмі статърілор пентръ ізвіреа че врать кътре рецеле лор.

Пеща. Zіоа din 15. Мартіе фъ маре пентръ ачеастъ къпіталъ. Не ла 8 чеасърі се възъръ пе ла зънгъріле зъліцелор лініте маі мълте есемпларе ал ъртъторівлві плакат:

ЧЕ DОРЕЩЕ НАЦІА МАҐІАРЪ?

Фіе паче, лібертате ші лтвоіре. 1) Черем лібертатеа тіпаріві, щерпереа чепсърей. 2) Міністеріь респонсавіл ла Вада-Пеща. 3) Діетъ анвалъ ла Пеща. 4) Егалітате чівілъ ші реліґіósъ ла фаца легей. 5) Гардъ націопалъ. 6) Пъртареа контвл а гревтъцілор. 7) Лочетареа репортърілор ърваріале. 8) Жвдеце de жъраці пе темеіва егалътъцій репресентатіве. 9) Банк націопал. 10) Остъшімеа съ жре пе конституціе, пе остаціі поцрії зънгърещі съ пві дъкъ ла църі стрънe, пе чей стръні съ'і скóтъ дела ноі. 11) Лнвінвіцій політічі аі статвлві съ се скапе din ровіе. 12) Бніреа Трансіванієі кь Бнгаріа. Не ла 9 чеасърі зъліцеле ера плине de мії de омені. Стъденцій черъпd ла дóь тіпографіі претінсеръ ка атънчі лndатъ съ се тіпъріаскъ атът ачесте 12 пънтърі, кът ші вь кънтек націопал лнфлъкърат ал лві Петеофі, каре се ші фъкъ ла літва магіаръ ші петцеаскъ. Не ла 3 чеасърі дънъ аміазі магістратвл пеащептъпd врео сілъ, дескіce попорвлві сала са, карея din веакърі стътвсе лукісъ пентръ попор. Магістратвл, компвнітатеа, четъценій тоці пріімірь луптр'ан глас ачеле 12 пънтърі. Се денвмі о депътаціе къткре М. Са пентръ пелнтързіата стръмвтаре а діетеі ла Пеща. Се алеасе ші о комісіе лнсърчінатъ а пъзі лініщеа пвблікъ. Ачеаста мерсе de лок ла консілівл локоцінъторіь лн Вада спре а чере деслегареа тіпаріві din тóте кътвшеле чепсърей, de унде ші къщігă деплінъ лібертате de тіпаріь. Гарда четъцеанъ фъ мълціть лн пътър de 1500 ші се міжлочі, ка остъшімеа de лінie съ пь се аместече ла паза лініщеі пвблічe. Міхаіл Станчіч, каре пентръ къ скрісесе о карте лн топ маі лівер зъчеа арестат лн Вада, фъ трімис лndатъ лн сінвл фамілеі сале. Тóте ачестеа се фъкъръ фъръ нічі о вършаре de сънце. Амеле четъці фъсеръ ілвмінате ка нічі одатъ. — Дънъ щірі маі прóспете, архід. Албрехт командантвл ценерал фъ чел dінтъі каре лн 13 дънъ аміазі комънdă фок асупра четъценілор лпкъ неартаці, прін каре къціва ші къзъръ морці, алції греў ръніці. Din ачел мінут попорвл пвші маі пвтă квмпъта фъріа. Прінчіпеле Меттерніх ші алте персóне марі фъціръ din Віена. (Nemz. Ujság etP. Hirlap din 16. Март.).

РЕДАКТОР ГЕОРГІЕ БАРІЦ. EDITOR IOAN ГЪТТ.

РЪСПЪNС ПЪБЛИК АСЪПРА ЪNЕЇ ЛNЧЕРКЪРІ DE O DEФЪМАРЕ ПЪБКІК.

Лn адаосъл фоаеї de Трансілванїа кѣ Np. 11 лn колоана а дóа сѣвт тітлѣ дела Молдова се афлъ ъn артікол. Артіколъл ачеста пóте пеcте ащептареа авопатълуї фоеї de Трансілванїа аѣ продѣс лнтре Іашаї о сепсаџіе адънк лнтрістътóре, пентрѣ пѣџіnътатеа сафлетълуї ші мікшърътатеа карактерълуї, кѣ каре се лнфъртеазъ авопатъл апонім асъпра ънеї персóне, ші лнкъ не есте мълт маї de міраре, къ о асеміне ъртаре а дъмісале о кредe історітъ din дóъ прінчіпе. Лn адеъър, фрътос есте а лъзда вірътеа пъблікънdо, а кліветі лнсъ есте пакат de мóрте, ші а кълка лn нічóре ъn пъme de репътаџіе, есте а ъчide ъn карактер морал, de каре D. авопат нічі къ ъреа съ гънdіаскъ. Дъmпеалуї пе прінчіпіа dінтъіѣ кѣ тромпета лn гъръ о фаче съ ръсъне пънъ ла марџіпіле лъмії, ір пентрѣ че а доа спре а о фаче пъблікълуї ромъn кѣпоскътъ, пѣ гъсеще алт міжлок маї кѣвіnчос декът пе фоаеа de Трансілванїа. Кѣ ъn асемепеа сервіџіѣ пѣ фелічітез пе ачеастъ опоравілъ фоае.

Дъпъ ъn тавлоѣ de челе маї кѣmпліте пепорочірі че D. авопат пе десфъшъръ лn Молдова, чіtіторіл de ъnъ сеатъ къ n'ар ащепта съ вадъ алта лn патріа поастръ, декът ъn мортъпт ларг ші дескіс dінтр'ъn капът пънъ лn алтъл а църіі, лn каре пепорочіцій odіхnіnd лі с'ар кънта вечніка помепіре. Моартеа лнсъ пѣ'і аша de врѣдъ пентрѣ поі. Оаре-каре тъсърі лнцелепте, аѣ пѣс лнтрѣ кътва варіеръ ръълуї лнтіпс лn царъ, de каре тълцъмітъ окъртъіреї ші іnімелор філантропе. Семъпътъріле челе перdѣте dіn ънеле џіnътърі с'аѣ акоперіт dіn поѣ лn óреkаре апалоџіе кѣ чеі 3000 ші маї віпе de галвепі, пе каре окъртъіреа dіn лnалта лнкъіnџаре іаѣ върсат лнсъмътъпареа малаіълуї. Ъn сечеріш порокос а ачестуї продѣкт лn апотімпъл чел маї лнтързіет, аѣ ре'нтърпат мъпгъпеа серітапілор локъіторі. Кътева есемпле фрътóсе а ънор пропріетарі, ертънd сътепілор datорііле, dънъіndъле пъоъ ші плътіndъле ші парте dіn вір, аѣ фост челе маї філантропе ші маї крещіпещі фапте. Ачесте есемпле кѣ вінекъвънтареа черeаскъ ші оmeпеаскъ с'аѣ ърmат прін маї мълте політіі ші лn капіталъ. Ажторърі ънпещі, de пънe ші de летпе с'аѣ ъъзът лmпърџіndъсе лn маї мълте локърі, кѣ ъn кѣвънт богатъл лn міжлокъл вепърілор сале п'аѣ ръmас пе'ndърътo. рів ші 'nпетріт, нічі аѣ лъсат пе серman а пості сеаѣ а пане о віаџъ dовіточеаскъ dънъ еспресіа D. авопат. Іnіma компатріоцілор пострії есте кѣ мълт маї ъmапъ dънъ кът о прецъеще пентрѣ воі dіn еї D. авопат.

Адеъърал ші пътаі ел сіпгър мъ лndеатnъ а ръспънde ачелуї артікол, ші орі че алт претекст с'ар пъпе ла міжлок требуі съ пічe кѣ рѣшіне лnаіптеа лъї. D. авопат пеартъторіѣ прінчіпелор, пе каре ле пъпе лn фрънтеа артікълуї съѣ, ші кълкънd пеcте тóте марџіпіле ънеї кѣвінџі ка от, ші грешінd лnкъ ші маї мълт ка пъблічіст кѣ кънощіnџъ, еспъне окъреї ші зреї пъбліче dігпітатеа ші меріtъл ънеї персóне лnаъцошате прін dіреkціа театрълуї, лnкълnпdо кѣ лъареа а о сътъ de галвепі. Ротъпітеа лntreаг ва требуі съ щіе къ о сочіетате de повілі с'аѣ лntръніт а да трей репресептаџіі спре ажторъл съръчімеї, карея ка ші пе аїбреа нічі одатъ пѣ ліпсеще dіn капітала поастръ, кѣ деосевіре къ лn апъл ачеста се вede спорітъ. Фіекаре с'аѣ гръвіт а контрібві dънъ пътіnџъ ла о асеміне повілъ ші крещіпеаскъ фаптъ. Токта аіче ші апонімъл авопат лn оареле челе маї філософіче але сале лъпdъші кондеіъл лn тънъ варсъ вепінъл ънеї сентімепт. .. Дакъ Дъmпеалуї ар фі щіът (сеаѣ чел пъџіn de акът се поате лnкредіnца) квітанџіа dіреkціеї театрале пентрѣ сътa лъатъ, ва вede че се гласъеще пентрѣ ачеа сътъ de галвепі: къ адікъ dънъ пропъпереа повілеї сочіетъці dіреkціа с'аѣ лnвоіт а прііmі о сътъ de галвепі лntрѣ певътътареа інтересърілор еї. Тот ачеастъ dіреkціе аѣ фост пропъс сочіетъцеї аї да лn постъл маре театрал гратіс, ші гата de жъкат, акоперіт de тóте келтъеліле атінгътóре de тепята салеї. Філантропіа чеа повілъ а сочіетъцеї dъdѣ о лndoіtъ пробъ de лъзда са despre марііпіmіа ч' аѣ лntребъіпцат. Ea пе сілітъ плъті dіn пропріа са пѣпгъ сътa de галвепі кѣ каре аѣ лnвіет пе dіреkціе пентрѣ трей репресептаџіі, прекът ші ънеле келтъеле требъіtóре афаръ de лnкълzіт, ретънd авереа съръчілор веатінсъ. Тот ачеea че с'аѣ стръпс прін доаъ репресептаџіі пъоъ акът дате, есте ъn тезаър сфънт ал съръчілор, пе каре пime пѣ л'аѣ профъпат, ші D. авопат клівітеще, пóте лnсъ dіn пещііпцъ.

Се ведем лnсъ ші ачеea че dіреkціа кѣ тóтъ лъкоміа еї лnсъшітъ, аѣ контрібіт ла ачеастъ фаптъ. Ложа са de вепзар аван-сцепъ, каре dънъ dрептъріле театрале ръmпе орі кънd лn dіспозіџіа dіреkціеї лnкіріndъсе сала, еа п'аѣ крецат'о ші Албіна лn пъблікареа рецетеї репресептаџіеї dінтъіѣ de пѣ ка че віza-ві кѣ еа че о аратъ кѣ 10 галвепі ар требуі а о копта чел пъџіn кѣ прец de 4 прецъл еї кърепт пе каре сочіетатеа аѣ ціпътo пе сеата са, чеea че пѣ прівеще пе dіреkціе.

Тот акото ведем пе dіреkціе къ плътеще ъn вепзар кѣ 5
Ла а доа репресептаџіе pідікареа прецърілор пе о аратъ 6
Ші dіреkціа пентрѣ сіпе маї плътеще . 5
Маї ръmпе о репресептаџіе каре de пѣ маї мълт dар ка 'наіпте ва џіпе. Авапсцепа тот 6
Ші dіреkціа пентрѣ сіпе ва маї да лnкъ одатъ, чеї 5
Се маї адъоџіm лnкълzіреа театрълуї кътe 3 галвепі пе сеаръ ші фак . . . 9

Тóте ачесте прецърі фак сътa de галвепі 40

Din сѣтъ аѣ маї ръмас 60 галвенї, ѧп каре съ се сокóтъ прецъл орхестреї шї а тот персонаѧлвї афаръ de портїпарї, пентрв трăстеле репресентаціїле кв репетіцїї. Че маї ръмъне оаре?

Дакъ дїрекціа с'аѣ лъкомїт а лва сѣта de галвенї dїn авереа сърачїлор саѣ прїn кївзїнца еї аѣ спорїт корвоаѧ челор певоетї кв 40 галвенї шї маї вїне, лась съ хотърїаскъ пв опоравїлїї чїтїторї, dар D. авокат. Не лъпгъ ачесте еѣ пвп сѣпт тъчере поате о пердере сїмцїтоаре а інтересвлвї театрал че аѣ сѣферїт дїрекціа прїn ачесте репресентації шї пе каре кв маріпїмїе о пе'псеатпъ.

Дле авокат, de цї воїѣ ѧмпрътъта епїлогвл воїѣ пвне шї еѣ ѧп мїраре пвблївл despe o фаптъ атът de рвшїнътóре, ка ачea кврїпсъ ѧп артїколвл dвm. шї воїѣ ѧнтреба: „Че от dар требвї съ фїе ачела каре есте ѧп старе съ о факъ! . . .“ О кліветїре маї амърїтоаре ѧп ачea скрїере сѣпт кввїнтеле прїn каре те ферїчеці а зїче къ о асемїне фаптъ а дїрекцїеї „пв есте ромънъ.“ De те воїѣ ѧнтреба кът пondереазъ ачесте зїчерї, веї ръспвnde: Къ тот ачea дїрекціе пвсъ ѧп фрънтea внеї мїнїстерїї, цїне ѧп мъна са асїгвраreа дрептърїлор de сочїетате, веї ръспвnde къ мерїтеле еї, de шї пвї ромънъ, о аѣ стрекврат пъпъ акът ѧпкъ прїn треї мїнїстерїї афаръ de ачea актвалъ, веї ръспвnde къ спре мъndрїа молdo-ромънїлор неаѣ рідїкат о zїdїре пентрв каре ш'аѣ дешертат мїїле de галвенї, спре а пе лъса вп театрв паціопал. Дела десклdереа лвї ѧп Іашї dїn 1835 шї пъпъ астъзї шесе дїрекцїї аѣ вrмат, ѧнтре каре треї ромъне, нїмене ѧпсъ пв ва тъгъдвї мерїтеле шї жертфеле фіекърїа. О пердере ѧпсъ песте 14,000 мїї de галвенї а дїрекцїеї de астъзї ѧп ачeастъ ѧнтрепїndере, о пвне маї пресъс песте тоате жертвеле че аѣ фъкът ромънїї. Дле авокат мерїтвл шї чїнстea de а фаче вїне пв стъ, нїчї требвї ал пвне ѧнтр'вп сїнгвр пвнс, пе каре гвїле челе дешерте ѧл пóрт кв фалъ. Фапта чea ввъ е маї пре сѣс de орї че пвнс!

D. Гъсті.

ПВБЛІКАЦІЇ ЛІТЕРАРІЕ.

ГРАМАТІКА РОМЪНЪ

пентрв семїнарїї шї класе маї ѧпалте, лвкратъ de D. професор Нік. Бълъшескв, а пъръсїт тїпарївл ѧп Сївїв, есте de 16 ¾ кóле ѧп 8. се афлъ de вънzаре ѧп тóте лїврърїїле ромъне, прецвл 1 ф. арц. Воїторїї de a o авé ѧп маї мвлте есемпларе се пот адреса ла лїврърїа D. Георгїѣ Клосївс, шї ла Авторвл ѧп Сївїв кв скрїсорї плътїте.*)

Нв пвтет съ пв лъвдът зелвл, сїргвїнца шї остенеала D. проф. Бълъшескв ѧп матерїа лїнгвїстїкъ. Мъртврїе кввїнтелор пóстре съ пе фїе граматїка дъпсвлвї, че о авет а мъпъ, шї дїкціопарївл латїно-ромъп чел фóрте вїне шї формос ѧпчепът. ѧп граматїкъ внїї артїколї (ва внеле пърцї ѧнтреї), съпт аша de вїне лвкрацї, шї форма апліката ла лїмва ромънъ, ѧпкът тоцї аматорїї de капоащереа цесетвреї лїмвеї ромъне пв вор фї фъръ de інтерес аї черчета, вnde 'шї вор афла маре мвлцвмїре кврїосїтъцїї сале чеї філологїче. Картеа есте дестїпатъ пентрв семїнарїї шї класе маї ѧпалте, орї вїар шї вп комептарїѣ пентрв ѧпвъцъторї; de ачеea шї есте чева кам ѧптїпсъ; аша dар ачeаста пв есте пентрв копїї ѧпчепъторї, къчї D. авторвл не апромїте, къ вна асемепea граматїкъ пресквртатъ пентрв копїї ѧпчепъторї, кът de кврnd ва еші de сѣв тїп, каре de шї ва фї ѧнтрв тоате асемепea шї конфорщъ челїї маре, кв тоате ачесте ва фї мїкъ, кврїпзвnd пвмаї неапърателе регвле шї дефїнїцївнї, че требвїе съ ле щїе копїлвл; авnd ѧпаїптea окїлор септїпца лвї Сепека: Longum est iter per praecepta, breve et efficax per exempla. Деч ачeастъ граматїкъ ка граматїкъ пентрв семїнарїї шї класе маї ѧпалте, ѧп впеле семїнарїї ромъне се шї вакврь de a фї ѧнтродвсъ de Манвал прескрїс пентрв лїмва ромънъ.

Universul, газетъ че есе одатъ пе септъмънъ (прец 1 галвїп пе ап) се трїмїте шї dїn Брашов кв поща ла тоцї DDнїї авонацї. —

ЧЕЛЕ ШЕПТЕ ВІРТВЦІ. адікъ шепте предїче фрвмоасе прелвкрате de D. проф. шї парох Нїколае Веліа-Тїпкъ dїn Вершец пентрв септъмъпеле поствлвї пащїлор се афлъ денвсе шї ла редакцїе ѧп маї мвлте есемпларе. Прецвл 30 крї арц. Дорїторїї але авé съ се адpeceze deadpeптвл.

Dїn МАКРОВІОТІКЪ 2 томврї кв 1 ф. 50 крї арц., dїn НЕНВТИЦЪ кв 20 крї ѧпкъ авет есемпларе денвсе спре вънzаре. — Асемепea шї dїn ІСТОРІА лвї Петрв Маіор despe ѧпчепвтвл ромънїлор. Чїтїреа ачестеїа о рекомъндът ла тоцї ромънїї; їар маї въртос ачелора, карїї ѧпкъ пв щіѣ чїті ромъпеще, кът шї ачелвї продъторїѣ, каре фъкъ версврї десперате ѧп контра ромънїствлвї шї каре ар требвї съ щіе, къ авпегареа de вацїопалїтате ѧп лок de плъчере продче despeцї шї врдіе асвпра апостатв. лвї ѧп пептвл тътврор попоарълор, къчї фіекаре зїче ѧп сїпе: dакъ ачеї отвлецї сервілї се рвшїнъ de мата лор шї о вnd, кв кът маї вшор пеар вinde пе пої ла вп тїмп de пъпасте. — —

DE ШІѢТ.

Ла D. адвокат М. Пор ѧп вліца пóъ de сѣс Nр. 559 се афлъ семїпце de легвме шї флорї de чеа маї ввп калїтате шї кв прецврї ефтїне; маї въртос семїнцеле de левкоїе се рекомъндъ тътврор. Брашов.

ФРАНЦІСК КѢРНЕР dела 1. Апр. а. к. десклdе кълъторїе їатре Брашов шї Бвкврещї. О ѧнтрепїndере de мвлт dорітъ ера ачeаста. Прецвл de o персоапъ е 8 ф. арц., тїпвл кълъторїеї ка 30 чеасврї.

*) ѧп Брашов ла Редакцїе.